

Izvješće o provedenom savjetovanju – Savjetovanje o Prijedlogu za utvrđivanje Nacrta izmjene Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske

Red. broj	Ime/naziv dionika (pojedinaac, organizacija, institucija)	Tekst primjedbe/prijedloga	Razlog prihvaćanja/neprihvaćanja pojedine primjedbe/prijedloga
1.	<p>Gordana Grohovac</p> <p>Zrinka Gudelj</p> <p>Ante Jelavić</p> <p>Biserka Momčinović</p> <p>Katarina Peović, Radnička fronta</p> <p>Lea Vukonić</p> <p>Rozana Grbac</p>	<p>Izražena je načelna primjedba i promjena članka 63. Ustava:</p> <p>Pravo na pobačaj bilo je jasno formulirano u Ustavu Socijalističke federativne Republike Jugoslavije iz 1974. godine člankom 191. koji je glasio: “Pravo je čovjeka da slobodno odlučuje o rađanju djece. Ovo pravo se može ograničiti samo radi zaštite zdravlja.” Ovaj članak su u nešto izmijenjenom obliku zadržali i srpski i slovenski ustav. Iz nacrta našeg Ustava 1990. godine taj je članak izbačen po nalogu Kaptola.</p> <p>Pravo na pobačaj je javnozdravstveno pitanje, pobačaj mora svim ženama, neovisno o njihovom socioekonomskom statusu, biti garantirano unutar javnih bolnica i granica RH. Pobačaj je danas u Hrvatskoj sve nedostupniji, bez obzira na zakonsku regulaciju zbog „priziva savjesti” - čak 60%</p>	<p>Obrazloženje:</p> <p>Kako je u tekstu obrasca savjetovanja sa zainteresiranom javnošću predložena promjena ustavnih odredbi, prijedlozi nisu razmatrani.</p>

		<p>ginekologa u RH poziva se „priziv savjesti”, a i zbog cijene koja premašuje i 3000 kuna u nekim javnim bolnicama. Nije slučajno da žene iz Hrvatske nerijetko na prekid trudnoće odlaze u susjednu Sloveniju, što je izravno povezano i s ustavnim odrednicama koje su zadržane u toj zemlji. Slučaj Mirele Čavajde koja je hrabro progovorila o svojem iskustvu uskraćivanja prava na pobačaj u svibnju 2022. godine, pokrenuo je val nezadovoljstva zbog uskraćivanja ženskog prava na zdravstvenu zaštitu koje uključuje i pravo na prekid trudnoće.</p> <p>U svjetlu recentnog ograničavanja ovog prava u Poljskoj gdje je najnovije uveden tzv. „registar trudnoće“, ili situacije u SAD-u gdje je Američki Vrhovni sud odbacio odluku iz 1973. u slučaju Roe v. Wade koja je garantirala ženama pravo na pobačaj u cijelom SAD-u, nužno je takve prakse prevenirati u Hrvatskoj vraćanjem odredbe o pravu na izbor u Ustav RH.</p> <p>Stoga predlažem promjenu Ustava izmjenom članka 63. iza kojeg se dodaje stavak 2. koji glasi: “Žena ima pravo slobodno i samostalno odlučivati o rađanju. Država osigurava pretpostavke za ostvarivanje toga prava.”</p>	
2.	<p>Franja Ber</p> <p>Branka</p>	<p>Izražena je načelna primjedba i promjena članaka 21. i 63. Ustava:</p> <p>U ovom vremenu kada su ranjive skupine-nerođena djeca najugroženija od svih bića, potrebno je</p>	<p>Obrazloženje isto kao i pod 1.</p>

Kunštek	dodatno zaštititi svaki ljudski život od začeća pa do prirodne smrti.
Dragutin Percela	Konkretno, kada se u javnom diskursu mogu čuti rasprave o tome ima li pravo na život nerođeno dijete koje možda nije bilo u planu jednog muškarca i jedne žene ili kada postoji mogućnost da nerođeno dijete nije u potpunosti zdravo, znamo da postoji potreba da se zaštite oni koji se ne mogu sami braniti.
Ljubica Ber Percela	Nadalje, potrebno je uvesti posebnu skrb za trudnice koje su nositeljice novoga života - novih građana.
Katica Malović	Smatram da je temeljno ljudsko pravo ono koje već piše u Ustavu
Marija Ber	RH, čl.21.:“Svako ljudsko biće ima pravo na život.“
Danijel Percela	Kako bi bilo još jasnije kako je i nerođeni ljudski život- život te posjeduje prava i kao onaj, već rođeni ljudski život, predlažem proširenje ovog članka.
Petra Herceg	
Magdalena Pranješ	Stoga predlažem sljedeću promjenu Ustava: Članak 1.
Mateja Sabljak	U Ustavu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 8/98. - pročišćeni tekst, 113/00., 28/01., 41/01. - pročišćeni tekst, 55/01. - ispravak, 76/10., 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) u članku 21.
Stjepan Varjačić	proširuje se stavak koji glasi:
Suzana Pracaić	„Svako ljudsko biće ima pravo na život: od začeća pa do prirodne smrti“
Sanja Šegulja	Članak 2.
Mario Tomić	Proširuje se članak 63. koji glasi:

		<p>„Država štiti materinstvo s početkom ženine trudnoće, djecu i mladež te stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život.“</p> <p>Članak 3. Hrvatski sabor donijet će Ustavni zakon za provedbu Ustava Republike Hrvatske u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ove Promjene Ustava.</p> <p>Članak 4. Promjena Ustava stupa na snagu danom proglašenja.</p>	
3.	<p>Dragan Benčić Azra Šljivo</p>	<p>Izražena je sljedeća načelna primjedba i prijedlog:</p> <p>Ovaj nacrt daje ovu novu ovlast Ustavnom Sudu</p> <p>Ustavni sud utvrđuje je li referendumsko pitanje ustavnopravno dopušteno prije prikupljanja potpisa. I to još i prije početka prikupljanja potpisa za raspisivanje referenduma. Tom mjerom bi se hrvatskom narodu praktički zabranilo prikupljati potpise za referendumsko pitanje, prije nego što ga ustavni sud odobri. To bi zapravo značilo mogućnost suzbijanje svake referendumске inicijative u korijenu. Mišljenja smo, da hrvatski građani i udruge moraju zadržati sadašnje pravo skupljanja potpisa potpore za svako referendumsko pitanje. Naime svaka referendumска inicijativa prikuplja potpise o svom trošku. A Ustavni sud neka donosi odluku o sukladnosti referendumskog</p>	<p>Образлоženje: Prijedlog se ne prihvaća. Naime, овласт Ustavnog suda Republike Hrvatske да u provedbi nadzora nad ustavnošću referenduma odlučuje o ustavnosti referendumskog pitanja objašnjena je u образлоženju Prijedloga za utvrđivanje Nacrta izmjene Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske: „<i>Cilj je predloženog rješenja pojednostaviti, ubrzati i učiniti pravno pouzdanijim i izvjesnijim cjelokupni referendumski postupak. Iako prikupljanje potpisa služi upoznavanju građana s referendumским pitanjem te ispitivanju njihovog mišljenja o tom pitanju, to mišljenje građana/birača gubi smisao ako se – nakon uloženog truda, vremena i sredstava u prikupljanje potpisa – naknadno utvrdi da je samo referendumsko pitanje nesuglasno s Ustavom, a da prethodno nije bila otvorena čak ni mogućnost pravodobne reakcije Ustavnog suda u</i></p>

	<p>pitanja s hrvatskim Ustavom poslije prikupljanja potpisa.</p> <p>Gore navedenom se u potpunosti protivim.</p> <p><u>U POTPUNOSTI SE PROTIVIM OVOM PRIJEDLOGU:</u></p> <p>PRIJEDLOG ZA UTVRĐIVANJE NACRTA IZMJENE USTAVNOG ZAKONA O USTAVNOM SUDU REPUBLIKE HRVATSKE</p> <p>Članak 1.</p> <p>U Ustavnom zakonu o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst) članak 95. mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) U provedbi nadzora nad ustavnošću referendumu Ustavni sud utvrđuje je li referendumsko pitanje ustavnopravno dopušteno.</p> <p>(2) Ustavni sud donosi odluku o ustavnopravnoj nedopuštenosti referendumu:</p> <p>- ako je referendumsko pitanje u isključivoj nadležnosti Hrvatskog sabora, predsjednika Republike Hrvatske ili Vlade Republike Hrvatske</p>	<p><i>odnosu na njega.“</i></p> <p>Osim toga, navedena ovlast Ustavnog suda ne znači automatsku kontrolu ustavnosti referendumskog pitanja već je propisana samo kao mogućnost u provedbi ustavnog nadzora.</p>
--	--	---

	<p>- ako sadržaj referenduskog pitanja o prijedlogu promjene Ustava nije u skladu s općim načelima i najvišim vrednotama ustavnog poretka Republike Hrvatske utvrđenima u člancima 1. i 3. Ustava, odnosno ako sadržaj drugog referenduskog pitanja nije u skladu s Ustavom.</p> <p>(3) Postupak pred Ustavnim sudom iz stavka 1. ovog članka pokreće se na obrazloženi zahtjev 15 zastupnika u Hrvatskom saboru, predsjednika Republike Hrvatske ili Vlade Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana objave odluke organizacijskog odbora da se pristupi izjašnjavanju birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma.</p> <p>(4) Na temelju općih nadzornih ovlasti, Ustavni sud ovlašten je i sam pokrenuti postupak u roku iz stavka 3. ovog članka ili ga spojiti s već pokrenutim postupkom iz stavka 3. ovog članka ako ocijeni da postoji formalna ili materijalna protuustavnost referenduskog pitanja ili teška proceduralna pogreška koji prijete narušavanjem strukturalnih obilježja, odnosno ustavnog identiteta Republike Hrvatske te najviših vrednota ustavnog poretka utvrđenih u člancima 1. i 3. Ustava.</p> <p>(5) Ustavni sud donosi odluku o ustavnopravnoj dopuštenosti, odnosno nedopuštenosti referenduma u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva iz stavka 3. ovog članka, odnosno pokretanja postupka</p>	
--	---	--

		<p>na vlastitu inicijativu iz stavka 4. ovog članka.</p> <p>(6) Hrvatski sabor može u roku od 30 dana od dana objave odluke kojom je utvrđeno da je prikupljen potreban broj pravovaljanih potpisa birača za raspisivanje referendumu zatražiti od Ustavnog suda da utvrdi je li u dotadašnjem tijeku postupka vezanom uz referendumsku inicijativu, uključujući postupak prikupljanja potpisa, učinjena takva proceduralna pogreška koja je dovela do narušavanja strukturalnih obilježja, odnosno ustavnog identiteta Republike Hrvatske ili najviših vrednota ustavnog poretka utvrđenih u člancima 1. i 3. Ustava. Hrvatski sabor može u istom roku zatražiti od Ustavnog suda da utvrdi i je li referendumsko pitanje ustavnopravno dopušteno, ali samo pod uvjetom da postupak pred Ustavnim sudom iz stavka 1. ovog članka nije bio pokrenut u skladu sa stavicima 3. ili 4. ovog članka.</p> <p>(7) U slučaju iz stavka 6. ovog članka, Ustavni sud donosi odluku o ustavnopravnoj dopuštenosti, odnosno nedopuštenosti referendumu u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.“</p>	
4.	Ljiljana Sušanj	<p>Istaknut je sljedeći prijedlog:</p> <p>U Ustav RH dodati izmijenjen čl.63 iza kojeg se dodaje stavak 2 koji glasi „Žena ima pravo slobodno i samostalno odlučivati o rađanju. Država osigurava pretpostavke za ostvarivanje tog prava.“ Predlažem promjenu Ustava izmjenom čl.63 iza kojeg se dodaje stavak 2 koji glasi „Žena ima pravo</p>	<p>Obrazloženje isto kao i pod 1.</p>

		slobodno i samostalno odlučivati o rađanju. Država osigurava pretpostavke za ostvarivanje tog prava.“	
--	--	---	--